

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen

Vägnätsbyrån, I3

Beslutande

Minister

Christian Wikström

Föredragande

Trafikingenjör

Elin Lindfors

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 9

Ny åländsk vägtrafiklag

ÅLR 2020/1715

Beslut

Beslöts att anta projektdirektiv för Ny åländsk vägtrafiklag enligt **bilaga I320E08**.

Motivering

Landskapsförvaltningen tillämpar projektstyrning enligt PPS-modellen där projektdirektiv tillsammans med projektplan är viktiga styrdokument.

Projektet avser att ta fram ett förslag till ny åländsk vägtrafiklag. Projektdirektivet ger ramarna för hur landskapsregeringen ska arbeta med projektet.

Bakgrund

Den 1 juni 2020 träder en ny vägtrafiklag i kraft i Finland. Åland har bl.a. blankettlagstiftning inom områden som riket har eller planerar att införa i den nya finska vägtrafiklagen. Det åländska vägtrafikregelverket påverkas därför av att den finska reformen genomförs. Det är inte möjligt att i dagsläget, innan en utredning och kartläggning har gjorts, redogöra för exakt vilka lagstiftningsändringar som är nödvändiga i landskapet. Det finns i första hand ett behov av att noga utreda och kartlägga vilka följder införande av den nya finska vägtrafiklagen i riket får för följder i landskapet. Därefter behöver en ny åländsk vägtrafiklag arbetas fram.

Projektdirektiv

Ny åländsk vägtrafiklag

1 Projektnamn

Projektets namn: Ny åländsk vägtrafiklag

2 Bakgrund

Landskapet har enligt 18 § 21 punkten Självstyrelselag (1991:71) för Åland lagstiftningsbehörighet i fråga om vägtrafik. Trafik på väg regleras huvudsakligen genom Vägtrafiklag (1983:27) för landskapet Åland. Lagen är från 1983 och bygger på rikets dåvarande vägtrafiklag från 1981. Förutom vägtrafiklagen regleras vägtrafiken i landskapet även bl.a. genom följande lagstiftning; landskapsförordning (2005:35) om vägmärken, landskapslag (2011:36) om tillämpning av fordonslagen, trafikbrottslag (2004:28) för landskapet Åland och landskapsförordning (1993:104) om fordons konstruktion, utrustning, skick, användning och belastning. Landskapet har både egen lagstiftning och blankettlagstiftning inom vägtrafikområdet. Blankettlagstiftning finns huvudsakligen inom det fordonstekniska området, däribland bestämmelser om specialtransporter och specialtransportfordon. Bestämmelser inom dessa områden har inte sällan föräntlets av omfattande utredningar eller forskningsstudier varvid det ställer krav på expertkunskap inom området som inte alltid finns att tillgå i landskapet. Det nuvarande systemet med blankettlagstiftning inom delar av vägtrafikområdet har fungerat bra.

Den 1 juni 2020 träder en ny vägtrafiklag i kraft i Finland. Syftet med den nya vägtrafiklagen är att bl.a. samordna regler om trafikbeteende i en lag. Vägtrafiken i riket regleras idag genom ett stort antal bestämmelser i olika lagar, förordningar och beslut. Genom reformen har regelverket komprimerats och antalet enskilda bestämmelser minskat. Syftet har varit att minska byråkratin och öka trafikanternas eget ansvarstagande i vägtrafiken. Vidare införs även ett nytt avgiftssystem varigenom ringa trafikförseelser flyttas från det straffrättsliga systemet för att istället ingå i ett förvaltningsförfarande. Syftet med reformen har även varit att förbereda och ta hänsyn till de behov som uppstår till följd av den alltmer digitaliserade och automatiserade vägtrafiken.

Det finska vägtrafikregelverket består av ett stort antal bestämmelser och är ett komplext system. Åland har bl.a. blankettlagstiftning inom områden som riket har eller planerar att införa i den nya finska vägtrafiklagen. Det åländska vägtrafikregelverket påverkas därför av att den finska reformen genomförs. Det är inte möjligt att i dagsläget, innan en utredning och kartläggning har gjorts, redogöra för exakt vilka lagstiftningsändringar som är nödvändiga i landskapet. Det är dock att förvänta att förändringar kommer att krävas och att landskapets vägtrafikbestämmelser behöver uppdateras, justeras eller anpassas i förhållande till den nya finska vägtrafiklagen. Det finns i första hand ett behov av att noga utreda och kartlägga vilka följder införande av den nya finska vägtrafiklagen i riket får för följderna i landskapet. Därefter behöver en ny åländsk vägtrafiklag arbetas fram.

3 Avgränsning

I den nya finska vägtrafiklagen revideras systemet för påföljderna för ringa trafikförseelser i sin helhet. Systemet för ordningsböter och bötesförfarande för lindrigare trafikförseelser slopas. Istället införs ett nytt system med avgift för trafikförseelse. Avgiften påförs av trafikövervakaren, dvs vanligen polisen. Ändring i ett beslut om begäran av omprövning sökes genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt vad som föreskrivs i den finska förvaltningsprocesslagen.

Införande av det administrativa påföljdssystemet bedöms enligt polisen behöva sammanfalla med att den nya finska vägtrafiklagen träder i kraft i riket, dvs 1 juni 2020. Eftersom denna del av lagstiftningsarbetet är mer brådskande än det övriga lagstiftningsarbetet och frågan

huvudsakligen ägs och drivs av polisen har beslutats att avskilja denna del från det fortsatta arbetet. Det innebär att lagstiftningsarbete som berör sjätte kapitlet i den ny finska vägtrafiklagen är fristående från detta projekt.

4 Effektmål

Målet är att ta fram ett förslag till ny åländsk vägtrafiklag. Detta sker genom att skapa en åländsk fulltextlag där syftet med reformen är att:

- modernisera vägtrafiklagen
- eliminera eventuella otydligheter och därigenom skapa förutsättningar för en säkrare trafikmiljö
- anpassa lagen till en trafikutveckling på 30-40 års sikt.
- anpassa lagstiftningen till den alltmer digitaliserade och automatiserade vägtrafiken.
- skapa förutsättningar för en konkurrenskraftig trafik.
- skapa möjligheter för blankettlagstiftning, huvudsakligen för de delar av lagstiftningen som bedöms vara av särskilt tekniskt utmanande karaktär.

5 Organisation

Styrgrupp

Namn, beteckning etc.	Roll
Yvonne Österlund, Avdelningschef, Infrastrukturavdelningen, ÅLR	
Christian Wikström, Infrastrukturminister, ÅLR	Beställare
Lennart Nord, Byråchef, Infrastrukturavdelningen, ÅLR	Projektägare

Arbetsgrupp

Namn, beteckning etc.	Roll
Patrik Lönngrén, Lagberedare, Lagberedningen, ÅLR	
Lennart Nord, Byråchef, Infrastrukturavdelningen, ÅLR	
Catharina Smiderstedt, Trafiksäkerhetskonsulent, Infrastrukturavdelningen, ÅLR	
Katja Meitz, Avdelningsjurist, Infrastrukturavdelningen, ÅLR	
Elin Lindfors, Trafikingenjör, Infrastrukturavdelningen, ÅLR	Projektledare
Björn Kallur, Sektionsansvarig, Fordonsmyndigheten	
XXXX, Ålands Polismyndighet	

5.1 Krav och önskemål

Mål	Beskrivning	Prioritet
Resultat	Projektet ska resultera i ett förslag till ny vägtrafiklag	0,7
Tidpunkt	Projektet inleds när projektdirektiv och -plan godkänts. Vägtrafiklagen bör träda i kraft under 2021.	0,3
Kostnad	Projektet bedöms kräva personella resurser som landskapsregeringen avser att lösgöra internt. Personresurser krävs också från Fordonsmyndigheten och Ålands Polismyndighet.	0,1

6 Tid och resurser för förberedelserna

Förberedelserna klara (BP3): 17.3.2020